

کد اختصاصی همایش
۲۷۱۸۱-۲۱-۲

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت کشاورزی و دامپروری

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

The 2nd International Conference on
Medicinal Plants, Organic Farming,
Natural and medicinal materials

دومین کنفرانس بین المللی
گیاهان دارویی، کشاورزی ارگانیک
مواد طبیعی و دارویی

۲۲ اسفند ماه ۱۳۹۷ - مشهد مقدس

تحلیلی بر مفهوم شناسی طب اسلامی

دکتر مهدی زروندی

دانشجوی دکتری تخصصی طب ایرانی دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده طب ایرانی و مکمل، ایران، مشهد

چکیده:

زمینه و هدف: امروزه مکاتب طبّی مختلفی وجود دارند که هر یک بر مبنای فلسفه خاص خود در فرایند سلامتی انسان به ایفای نقش پرداخته اند. از طرفی تکفیر پیدا و پنهان متمسکین هر مکتب نسبت به سایر مکاتب طبّی، موجب تنازعاتی در صحنه عمل شده که حق دستیابی افراد جامعه به سلامتی را با چالش روبرو ساخته. در این میان، یافتن راه روشن به عنوان یک هدف مطلوب است که هدف نگارش این مقاله است. **مواد و روشها:** مطالعه حاضر یک بررسی مروری، کتابخانه ای هدفمند، با معیارهای معین از طریق جستجو در منابع معتبر دینی و نیز برخی پایگاه های اطلاعات علمی و کتب طب رایج با کلید واژه های مرتبط انجام شده، اطلاعات مربوط به تحقیق غالباً از کتب و مقالات مربوطه استخراج و به صورت دستی فیش برداری و بر اساس الگوی معین، دسته بندی و نهایتاً با بازخوانی مطالب، محتوای مطالعه مورد تحلیل قرار گرفته است. **یافته ها:** طب اسلامی با پشتوانه دو منبع مهم «عقل برهانی و نقل معتبر» از شاخص هایی برخوردار است که عبارتند از: عنوان «خلقت» بجای «طبیعت» در موضوعات آن قرار گرفته؛ عنوان خالق و هدف خلقت به عنوان مبدأ فاعلی و نهایی لحاظ شده؛ محور بحث دلیل معتبر نقلی قرار گرفته؛ در هیچ موردی ادعای اینکه «عقل یا نقل» به تنهایی کافی است، بکار نرفته؛ تفسیر هر جزئی از خلقت با در نظر گرفتن تفسیر جزء دیگر آن همراه شده است. **نتیجه گیری:** با توجه به جایگاه برجسته «عقل» در مکتب اسلام، مفهوم حقیقی «طب اسلامی» بسیار فراتر از آنچه که اکنون به اشتباه بجای «طب مسلمین» مستعمل شده، می باشد. حداقل حیطه این مفهوم، تمام مکاتب مورد استفاده طبّی امروز و هر آنچه از علوم پزشکی که مبتنی بر سیره عقلا و در راستای سلامت جسمی و روحی انسان بطور توانمند است، را در بر می گیرد.

کلمات کلیدی: انسان، طب اسلامی، عقل و نقل.